

saa bidraget noget til, at Boligbyggeriet ikke er fremmet, saaledes som man havde ønsket. Der er delte Meninger om denne Lov, det skal jeg ikke komme nærmere ind paa, men et Faktum er, at Boligbyggeriet i udstrakt Grad er ophørt, hvad enten man vil give Valutamisøren eller Dyrtiden Hovedskylden derfor; men jeg tror, at de økonomiske Forhold i det hele taget og Rente-forholdene er Skyld i, at Usikkerheden er blevet saa stor, som den er, og at de er de egentlige Aarsager til, at der ikke bygges. I hvert Fald kan det fastslaaes nu, at Boligloven ikke har hindret Opførelsen af Boliger; der er andre Aarsager, enten det nu er Usikkerhed eller andet; og det kan ligeledes fastslaaes, at hvor Boligloven er ophævet, er der ikke blevet bygget af den Grund.

Naar den ærede Ordfører for Venstre (Hagbart Berg) ved Sagens første Behandling her i Fjor udtalte, at det var nødvendigt at ophæve Boligloven, fordi Forholdene ellers vilde stivne, idet Folk ellers ikke turde sige op, har det jo vist sig at være en Udtalelse, der fuldstændig savnede Forbindelse med Virkeligheden. Jeg synes, alt nu viser, at det er for farligt trods alle de faktiske Forhold at lade Loven udløbe, faktisk kun paa Grundlag af en Teori uden nogen som helst Hjemmel i Virkeligheden, og andet har man ikke haft at bygge paa, da Beslutningen om Boliglovens Forsvinden til næste Aar blev taget.

Det konservative Folkeparti tog i Fjor det samme Standpunkt som Venstre, og naar der i dette Øjeblik foreligger den Fare, at Boliglovgivningen helt kan ophøre, er det altsaa de Konservative, der har det væsentlige Ansvar derfor, idet dette Parti paa det paagældende Tidspunkt i Fjor faktisk kunde bestemme, hvad der skulde ske. Da var det borgerlige Samarbejde endnu i fuld Blomstring, var af en saadan Styrke og Beskaffenhed, at de Konservative — ligesom det ogsaa tidligere havde vist sig — var i Stand til i meget stor Udstrækning at bringe Venstre til at foretage Skridt, som man ellers fra den Side ikke ønskede. Det havde været let for det konservative Folkeparti i Fjor at forhindre Beslutningen om Boliglovens Ophør. Det gjorde det imidlertid ikke, det tog samme Standpunkt som Venstre, og dermed mener jeg, det har paataget sig et meget stort Ansvar.

Det fremhæves nu fra alle Sider, at der maa tages Sigte paa en varig Boliglov, den kommer man ikke udenom, som Forholdene er. Derfor er det af Betydning, at Udviklingen ikke brydes, Traaden ikke

klippes over, hvor det kan undgaaes — og vort Forslag tilsigter at undgaa det. Kravet om en varig Boliglovgivning vinder stadig større Tilslutning. I Sverige har man ophævet Boligloven; efter at Folketinget i Sverige, Andet Kammer, havde vedtaget at forlænge Boligloven, vedtog Første Kammer at lade den forsvinde — det blev vedtaget med een Stemmes Majoritet, og denne Stemme tilhørte oven i Købet en Kvinde. Denne Vedtagelse har haft skæbnesvangre Følger i vort Naboland, hvad der blev oplyst ved et Møde, som Dansk Lejerforening lod afholde i København, og hvor bl. a. den svenske Professor Bergmann talte om den Situation, der i Sverige var fremkaldt ved Boliglovens Ophævelse. Da Ophævelsen blev besluttet, havde man et Tilsagn fra de svenske Grundejerforeninger, altsaa de organiserede Grundejere, om, at man ikke skulde misbruge Situationen. Professor Bergmann indrømmede, at dette Tilsagn maaske nok havde haft nogen Betydning, saa at Forholdene visse Steder maaske var bedre, end man havde ventet, det vilde han ikke nægte; men man maatte huske paa, at de svenske Grundejerforeninger langt fra rummer alle Grundejere; de rummer ikke dem, en Boliglovgivning særlig maa tage Sigte paa, de udprægede Grundspekulanter, de staar udenfor, og de boltrer sig nu af Hjertens Lyst i Sverige, hvilket paa mange Omraader har fremkaldt frygtelige Forhold, hvad jeg dog ikke skal komme nærmere ind paa her, da det blev udviklet ved Mødet i „Grundtvigs Hus“ forleden Aften. Herovre gik man til en Ophævelse af Boligloven uden at have saa meget som et Tilsagn fra de organiserede Grundejere, det var fuldstændig et Skridt ud i Luften. Professor Bergmann gav med Henblik paa dem, der vil, at Huslejelovgivningen skal fjernes her i Landet, ud fra sine Erfaringer fra Sverige det Raad: Hør paa dem, men følg dem ikke. Jeg tror, vi staar os ved at lægge os denne Formaning paa Sinde, naar der er Tale om Boliglovens Udløben her: at høre paa dem, men værgе os til det yderste imod at følge dem.

Det var imidlertid ikke alene den svenske Professor, der talte stærkt for en varig Boliglovgivning, der kunde føre til et varigt Forhold mellem Ejer og Lejer. Den kendte Professor Munch-Petersen udtalte sig meget stærkt i Tilslutning til Tanken om en varig Boliglovgivning og fremhævede, at som Forholdene er nu, er de saakaldte frivillige Overenskomster hen i Vejret, fordi man savner det etiske Grund-